

รายละเอียดโครงการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อโครงการ การปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง

 ฉบับขออนุมัติโครงการ

หน่วยงาน ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอตะพานหิน

ผู้รับผิดชอบ นางสาวนงกช กรรณิการ์ ตำแหน่ง ครูศูนย์การเรียนรู้

โทรศัพท์สำนักงาน 056-621647 มือถือ 089-5025-314 e-Mail bom6655@gmail.com

 ฉบับขออนุมัติปรับแก้ไขรายละเอียดโครงการ ครั้งที่.....

S1 : ความเชื่อมโยง/สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ แผนงาน นโยบาย และภารกิจ

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ แผนงาน นโยบายและข้อสั่งการ

* ต้องมีความสอดคล้องอย่างน้อย 1 ข้อ

 พันธกิจ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอตะพานหิน

พันธกิจที่ 1. ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต การพัฒนาสังคมและชุมชนและการศึกษาตามอัธยาศัย อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. พัฒนาการเรียนรู้โดยมุ่งให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสังคม

3. ส่งเสริมให้ชุมชนจัดการความรู้เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาสากลผ่านนวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง

4. ส่งเสริมความเข้มแข็งการสร้างภาคีเครือข่ายของชุมชนให้มีส่วนร่วมเป็นกลไกในการเรียนรู้ตลอดชีวิตแล้วใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมถ่ายทอดองค์ความรู้โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

 แผนการส่งเสริมการเรียนรู้ของจังหวัด.....

ยุทธศาสตร์ที่

 จุดเน้นการดำเนินงาน ของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

1. พลิกโฉมระบบการเรียนรู้สู่ความยืดหยุ่น เชื่อมโยง และไร้รอยต่อ

1.1 ยกระดับการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้ เพื่อคุณวุฒิตามระดับ ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตจริง และทักษะที่จำเป็น สร้างทางเลือกที่หลากหลายและยืดหยุ่น เชื่อมโยงรูปแบบการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและไร้รอยต่อ

3. ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะแห่งอนาคต สู่การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งและมีคุณภาพ

3.2 มุ่งสร้างทักษะที่หลากหลาย (Multi Skill) และความยืดหยุ่น (Resilience) ให้ประชาชน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกการทำงาน เช่น ทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกัน ทักษะ การเรียนรู้ตลอดชีวิตและการปรับตัว ทักษะด้านวัฒนธรรมและความคิดสร้างสรรค์

4. ยกระดับคุณภาพครูนักจัดการเรียนรู้และสถานศึกษา

4.1 พัฒนาคูและบุคลากรให้เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Facilitator) ที่เชี่ยวชาญ เทคโนโลยี ดิจิทัล สามารถออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนรายบุคคล

5. ส่งเสริมการใช้Digital Platform เพื่อการเรียนรู้ทุกที่ ทุกเวลา

5.3 ขยายโอกาสการเรียนรู้ไร้ขีดจำกัด ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) ที่เชื่อมโยงการเรียนรู้ทั้งออนไลน์ ออฟไลน์ และในชุมชน

6. ขยายโอกาสการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย

6.3 ส่งเสริมการเรียนรู้ระหว่างวัย และการเตรียมความพร้อมสู่สังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ ผ่านพื้นที่กิจกรรมที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งระหว่างคนต่างวัย

จุดเน้นการดำเนินงาน ของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 256.....

มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้
มาตรฐานการศึกษาสำหรับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง แบ่งเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย

ด้านที่ 1 คุณภาพของผู้เรียนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง มีประเด็นการพิจารณา ดังนี้

1.1 ผู้เรียนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง มีคุณลักษณะเป็นไปตามเกณฑ์การจบหลักสูตรการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาตนเอง

1.2 ผู้จบหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง สามารถนำผลที่ได้รับจากการเรียนรู้ไปใช้ในการ ดำเนินชีวิต

ด้านที่ 2 คุณภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง มีประเด็นพิจารณา ดังนี้

2.1 หลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีความสอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และ ความจำเป็นของกลุ่มเป้าหมาย

2.2 สื่อการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการจัดการ เรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และความต้องการของผู้เรียน

2.3 ครูและผู้จัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนา ตนเอง

2.4 การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีความสอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้

2.5 ระบบแนะแนวการเรียนและการประกอบอาชีพที่สร้างโอกาสในการเรียนรู้เพื่อการพัฒนา ตนเอง

2.6 ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

ด้านที่ 3 คุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา

3.1 ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3.2 การส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรภายในสถานศึกษา

3.3 การส่งเสริม สนับสนุนให้ภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการจัด ร่วมจัด และส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

3.4 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและจัดการเรียนรู้

3.5 การริเริ่มภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

แผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

ข้อเสนออื่น (ถ้ามี)

ความสอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงานตามที่กฎหมายกำหนด

* ต้องมีความสอดคล้องอย่างน้อย 1 ข้อ

พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566

มาตรา 5 การส่งเสริมการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัตินี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาบุคคล ให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เป็นคนดี มีวินัย รู้จักสิทธิควบคู่กับ หน้าที่และความรับผิดชอบ ภูมิใจและตระหนักในความสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาประโยชน์ส่วนรวมและ ของประเทศชาติ รู้จักความพอเพียง มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ใฝ่เรียนรู้ มีความรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง มีคุณธรรม และมีความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งมีสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ มีความเป็นพลเมืองที่สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมไทย และสังคมโลกได้อย่างผาสุก กับเพื่อให้บุคคลมีทักษะการเรียนรู้ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต ที่สอดคล้องและเท่าทันพัฒนาการของโลก และมีโอกาสพัฒนาหรือเพิ่มพูนทักษะของตนให้สูงขึ้น หรือ ปรับเปลี่ยนทักษะของตนตามความถนัดหรือความจำเป็น

มาตรา 6 ให้กรมมีหน้าที่จัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

(1) การเรียนรู้ตลอดชีวิต

(2) การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

(3) การเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ นอกจากการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ตามวรรคหนึ่ง กรมอาจจัดส่งเสริม และ สนับสนุนการเรียนรู้ในรูปแบบอื่นที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนได้ ทั้งนี้ ตามประกาศที่รัฐมนตรี กำหนด ประกาศดังกล่าวให้ระบุเป้าหมาย แนวทาง และวิธีการไว้ด้วย การจัด ส่งเสริม และ สนับสนุนการเรียนรู้ตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้คำนึงถึงความหลากหลาย และความต้องการของผู้เรียน และ เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกเพศทุกวัยมีโอกาสเรียนรู้และเข้าถึง แหล่งเรียนรู้ได้อย่างทั่วถึง เท่าเทียม และเป็นธรรม โดยไม่เลือกปฏิบัติ

มาตรา 9 การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพ ทักษะ และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านตามความถนัดของตน การประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ การยกระดับคุณภาพชีวิตของตนเอง ครอบครัว ชุมชน หรือสังคม หรือเพื่อประโยชน์แห่งความรอบรู้ของตน โดยอาจได้รับการรับรองคุณวุฒิตามความเหมาะสม

ในการจัดการเรียนรู้ตามวรรคหนึ่ง ให้มีระบบแนะแนวการเรียนและการประกอบอาชีพเพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ทราบล่วงหน้าหรือวางแผนให้สอดคล้องกับความถนัดของตนด้วย

มาตรา 10 ในการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง ให้กรมดำเนินการ โดยคำนึงถึงแนวทาง ดังต่อไปนี้

(1) ดำเนินการโดยวิธีการใด ๆ เพื่อกระตุ้นให้บุคคลทุกช่วงวัยทุกอาชีพได้เรียนรู้หรือฝึกฝนในเรื่องที่ตนถนัดหรือสนใจ เพื่อการพัฒนาศักยภาพ ทักษะ และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน สำหรับการประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ การดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข หรือการร่วมกันพัฒนาชุมชนของตน

(2) ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือหรือร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการดำเนินการตาม (๑)

☐ กฎหมายอื่น เช่น ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง (ถ้ามี)

.....

S2 : สรุปเนื้อหาสำคัญของโครงการ

1. หลักการและเหตุผล

ในสภาวะปัจจุบัน โลกกำลังเผชิญกับวิกฤตการณ์ทางธรรมชาติ ทั้งปัญหาภาวะโลกร้อน (Global Warming) ความแห้งแล้ง และการเสื่อมโทรมของทรัพยากรดินและน้ำ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารและคุณภาพชีวิตของประชาชน การแก้ไขปัญหาที่ยั่งยืนที่สุดมิใช่เพียงการปลูกต้นไม้ลงบนดิน แต่ต้องเริ่มจากการ "ปลูกป่าในใจคน" ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ทรงเน้นย้ำให้สร้างความตระหนักและความรักในทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดขึ้นภายในจิตใจของมนุษย์เสียก่อน เพื่อให้คนเหล่านั้นกลับไปดูแลรักษาป่าด้วยตนเองอย่างยั่งยืน

หลักการ "ปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง" คือศาสตร์พระราชชาติที่เป็นรูปธรรมในการจัดการพื้นที่อย่างชาญฉลาด ประกอบด้วย ไม้ใช้สอย ไม้กินได้ และไม้เศรษฐกิจ ซึ่งให้ประโยชน์ถึง 4 ประการ คือ พอกิน พออยู่ พอใช้ และพอร่มเย็น (ช่วยอนุรักษ์ดินและน้ำ) เป็นการสร้างระบบนิเวศที่เกื้อกูลกันระหว่างมนุษย์และป่า สอดคล้องกับแนวคิด "ป่ารักษาน้ำ" ที่รักษาความชุ่มชื้นและสร้างแหล่งต้นน้ำลำธาร อันเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนชีวิตและเศรษฐกิจฐานราก

จากเหตุผลดังกล่าว ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลตะพานหิน จึงได้จัดทำโครงการ “ปลูกป่าในใจคน : สร้างป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง เพื่อพลังแห่งป่ารักษาน้ำ ตามศาสตร์พระราชชาติ” ขึ้น เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ให้แก่ประชาชนและผู้เรียน สกร. ได้มีความรู้และทักษะในการอนุรักษ์ธรรมชาติ พร้อมทั้งสามารถนำแนวทางดังกล่าวไปปฏิบัติในพื้นที่ของตนเอง เพื่อสร้างความมั่นคงทางทรัพยากรและร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมให้สมดุลและยั่งยืนสืบไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติผ่านกระบวนการ “ปลูกป่าในใจคน” ตามแนวทางศาสตร์พระราชชาติ

2.2 เพื่อส่งเสริมทักษะการปฏิบัติในการสร้างแหล่งอาหารและไม้ใช้สอย โดยการ ปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง (รวมการปลูกผักและพืชอาหาร) เพื่อลดรายจ่ายและพึ่งพาตนเองได้

2.3 เพื่อขยายผลการเรียนรู้ด้านการจัดการทรัพยากรดิน น้ำ และป่าไม้สู่การเป็นต้นแบบการใช้ชีวิตที่สมดุลและยั่งยืน

3. กลุ่มเป้าหมาย/เป้าหมายและตัวชี้วัด

3.1 กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชน จำนวน 15 คน

3.2 เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ

เชิงผลผลิต (Output) :

ด้านบุคคล : มุ่งเน้นให้กลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นประชาชนและผู้เรียน เข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่วางไว้ เพื่อสร้างมวลชนที่มีใจรักสิ่งแวดล้อม

ด้านกิจกรรมการปฏิบัติ : เกิดการลงมือทำจริงผ่านการปลูกพันธุ์ไม้ที่หลากหลาย ทั้งไม่ยืนต้นเพื่อความยั่งยืน และพืชผักสวนครัวเพื่อการบริโภค เกิดเป็นพื้นที่ต้นแบบเชิงประจักษ์ในชุมชน

ด้านคุณภาพการเรียนรู้ : มีการใช้เครื่องมือวัดผลการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อยืนยันว่าผู้เข้าร่วมมีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์พระราชาสอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐาน

เชิงผลลัพธ์ (Outcomes) :

ด้านการนำไปใช้ ผู้เข้าร่วมโครงการเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม สามารถนำหลักการ "ป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง" ไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ส่วนตัวหรือพื้นที่ว่างเปล่าในชุมชนได้จริง

ด้านคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจ เกิดความมั่นคงทางอาหารในระดับครัวเรือนจากการปลูกผักพื้นบ้าน ช่วยลดรายจ่ายจากการซื้ออาหารและเพิ่มโอกาสในการพึ่งพาตนเองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านจิตสำนึกและสิ่งแวดล้อม ประสบความสำเร็จในการ "ปลูกป่าในใจคน" โดยผู้เข้าร่วมมีทัศนคติเชิงบวกต่อการอนุรักษ์ป่าและน้ำ นำไปสู่การรักษาทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ให้คงอยู่และเติบโตอย่างยั่งยืนสืบไป

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
เชิงผลผลิต (Output)		
1. ประชาชนและผู้เรียน สกร. ได้รับการอบรม และฝึกปฏิบัติ	จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการที่ผ่านการอบรม	15 คน
2. การจัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ	จำนวนครั้ง/หลักสูตรที่ดำเนินการสำเร็จ	1 หลักสูตร
3. สื่อความรู้ "พัฒนาสังคมและชุมชนการปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง"	จำนวนสื่อความรู้ที่แจกจ่ายให้กลุ่มเป้าหมาย	15 ชุด
เชิงผลลัพธ์ (Outcomes)		
1. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับความรู้เกี่ยวกับปลูก การปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง	ร้อยละของผู้เข้าร่วมที่มีคะแนน Post-test สูงกว่า Pre-test	ร้อยละ 80
2. ผู้เรียนใช้ทรัพยากรท้องถิ่น ดิน น้ำ ป่า อย่างมีคุณค่า ยั่งยืน โดยบูรณาการความรู้ด้านเทคโนโลยีกับภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่การปฏิบัติจริงในชุมชน	ร้อยละของผู้เข้าร่วมที่สามารถนำหลักป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง ไปใช้ในพื้นที่ของตนเอง	ร้อยละ 80
3. การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	ร้อยละของผู้เข้าร่วมมีความพึงพอใจและมีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและป่ารกน้ำ	ร้อยละ 80

4. ระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดโครงการ

วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2569

S3 : กิจกรรมและงบประมาณ

5. วิธีดำเนินการ

กิจกรรมหลัก	เป้าหมาย		พื้นที่ (ระยะเวลา)	แผนการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)				งบประมาณ รวม (บาท)
	เชิงปริมาณ (ประเภท เป้าหมาย)	เชิงคุณภาพ (ผลที่ได้รับ)		Q1 (ต.ค.-ธ.ค.)	Q2 (ม.ค.-มี.ค.)	Q3 (เม.ย.-มิ.ย.)	Q4 (ก.ค.-ก.ย.)	
1) ชั้นวางแผน(Plan) 1.1 ศึกษาโยบาย แนวทาง และข้อมูลเกี่ยวกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งของครัวเรือนและชุมชนด้านการพึ่งพาตนเองตามศาสตร์พระราชา 1.2 เขียนโครงการเสนอขออนุมัติ 1.3 วางแผนการดำเนินกิจกรรม	1. ผู้บริหาร 1 คน 2. หัวหน้างานการ เรียนรู้เพื่อ การพัฒนาตนเอง 1 คน 3. หัวหน้างาน แผนงานและโครงการ 1 คน 3. ครู ศกร 1 คน	1. ผู้บริหาร ประชุมแจ้งแนวทางการดำเนินกิจกรรมการ เรียนรู้เพื่อการ พัฒนาตนเอง 2. ครู ศกร.จัดทำโครงการเสนอต่อสถานศึกษา	สกร.ระดับอำเภอ ตะพานหิน (9 มกราคม 2568)	-	800.-	-	-	800.-
2) ชั้นดำเนินงาน(Do) 2.1 ดำเนินการจัดกิจกรรมอบรมและให้ความรู้แก่กลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับการปลูกป่าในใจคน : สร้างป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง	ผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 15 คน	ผู้เข้าร่วมมีความรู้และทักษะการปลูกป่า/ผักที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ/	ศกร.ระดับตำบล ตะพานหิน อ.ตะพานหิน จ.พิจิตร วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2569	-	800.-	-	-	800.-

กิจกรรมหลัก	เป้าหมาย		พื้นที่ (ระยะเวลา)	แผนการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)				งบประมาณ รวม (บาท)
	เชิงปริมาณ (ประเภท เป้าหมาย)	เชิงคุณภาพ (ผลที่ได้รับ)		Q1 (ต.ค.-ธ.ค.)	Q2 (ม.ค.-มี.ค.)	Q3 (เม.ย.-มิ.ย.)	Q4 (ก.ค.-ก.ย.)	
2.2 จัดอบรมให้ความรู้เรื่องศาสตร์พระราช การจัดการดิน น้ำ และป่า ผ่านสื่อดิจิทัลและ ฐานเรียนรู้ 2.3 สาธิตการปรุงดินและการเลือกพืชผัก พื้นที่กินได้ไว้ กิจกรรมลงมือปลูกต้นไม้ และผักผสมผสานในพื้นที่ต้นแบบ 2.4 กิจกรรม "หม่ดิน" เพื่อรักษาความชุ่มชื้น ตามแนวทางปาร์กน้ำ		ผู้เข้าร่วมมี จิตสำนึกรัก สิ่งแวดล้อมและ นำไปปฏิบัติจริง ใน ชีวิตประจำวัน						
3) ขั้นตรวจสอบ(Check) 3.1 การประเมินผลระหว่างโครงการ 3.2 การประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ	ผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 15 คน	ผู้เข้าร่วมโครงการ กิจกรรมผ่านตาม เกณฑ์ที่กำหนด และมีความพึง พอใจระดับดี ขึ้น ไป	ตำบลตะพานหิน (10 กุมภาพันธ์ 2569)	-	800.-	-	-	800.-
4) ขั้นปรับปรุงแก้ไข(Action)	ผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 15 คน	ปรับปรุงรูปแบบ และการดำเนิน กิจกรรมให้มี	ศก.ระดับตำบล ตะพานหิน	-	800.-	-	-	800.-

กิจกรรมหลัก	เป้าหมาย		พื้นที่ (ระยะเวลา)	แผนการใช้จ่ายงบประมาณ (บาท)				งบประมาณ รวม (บาท)
	เชิงปริมาณ (ประเภท เป้าหมาย)	เชิงคุณภาพ (ผลที่ได้รับ)		Q1 (ต.ค.-ธ.ค.)	Q2 (ม.ค.-มี.ค.)	Q3 (เม.ย.-มิ.ย.)	Q4 (ก.ค.-ก.ย.)	
4.1 นำผลจากข้อเสนอแนะและปัญหาอุปสรรค ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม รวบรวมเป็นแนวทางการ พัฒนากิจกรรม		ความเหมาะสม และสอดคล้องกับ ความต้องการของ ผู้เข้าร่วมกิจกรรม	(11 กุมภาพันธ์ 2569)					
งบประมาณรวมทั้งสิ้น				-	800.-	-	-	800.-

6. วงเงินงบประมาณ (ประมาณการค่าใช้จ่าย)

- เบิกจ่ายจากแผนงาน : ยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ ผลผลิตผู้รับบริการ การเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง งบดำเนินงาน ด้านการพัฒนาสังคมและชุมชน รหัส 20334332005002000000 แหล่งของเงิน 6911200 ภายในวงเงินจำนวน 800 บาท (แปดร้อยบาทถ้วน) เพื่อจ่ายเป็นค่าใช้จ่าย ในการดำเนินงานทั้งโครงการ ดังนี้

- ค่าวัสดุอุปกรณ์ เป็นเงิน 800.-บาท

รวมทั้งสิ้น 800.-บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 800.-บาท (แปดร้อยบาทถ้วน)

7. เครือข่าย

- 7.1 เทศบาลเมืองตะพานหิน
- 7.2 ผู้นำชุมชน
- 7.3 เกษตรอำเภอ
- 7.4 พัฒนาชุมชน

8. โครงการที่เกี่ยวข้อง

1. ผู้นำชุมชน/อาสาสมัคร สกร.
2. โครงการประกันคุณภาพการศึกษา สกร.ระดับอำเภอตะพานหิน

9. การติดตามและประเมินผลโครงการ

- 9.1 แบบประเมินความพึงพอใจ
- 9.2 แบบทดสอบความรู้

10. การวิเคราะห์ความเสี่ยงของโครงการ ระบุปัจจัยที่จะทำให้เกิดความเสี่ยงที่โครงการจะดำเนินการไม่ได้ หรือ ดำเนินการแล้วไม่บรรลุผลตามเป้าหมาย/ตัวชี้วัด และการบริหารจัดการ/แก้ไขความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

ความเสี่ยง	การบริหารความเสี่ยง
1. ด้านภัยธรรมชาติและสภาพอากาศ: กล้าไม้หรือผักที่ปลูกอาจตายจากสภาพอากาศที่แห้งแล้งจัดหรือฝนทิ้งช่วง	1. วางแผนช่วงเวลาปลูก: เลือกดำเนินกิจกรรมในช่วงต้นฤดูฝน และใช้เทคนิค "การห่มดิน" ด้วยฟางหรือเศษใบไม้ เพื่อรักษาความชุ่มชื้น /เลือกพันธุ์ไม้เหมาะกับพื้นที่
2. ด้านทัศนคติและการมีส่วนร่วม: ผู้เข้าร่วมอาจขาดความต่อเนื่องในการดูแลรักษาต้นไม้หลังจากจบโครงการ	2. สร้างกลไกติดตามผล: จัดตั้งกลุ่มไลน์ (Line Group) เพื่อรายงานการเติบโต และมอบหมายอาสาสมัคร/ประชาชนชาวบ้านในพื้นที่ช่วยเป็นพี่เลี้ยงให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง

ความเสี่ยง	การบริหารความเสี่ยง
3. ด้านคุณภาพของปัจจัยผลิต: เมล็ดพันธุ์ผักหรือกล้าไม้มีอัตราการงอกต่ำ หรือไม่เหมาะสมกับสภาพดินในพื้นที่	3. คัดกรองแหล่งที่มา: ประสานขอสนับสนุนกล้าไม้จากสถานีเพาะชำกล้าไม้ที่เชื่อถือได้ และทดสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ก่อนนำไปแจกจ่าย
4. ด้านความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน: อุบัติเหตุจากการใช้เครื่องมือชุดเจาะหรือสภาพพื้นที่ที่เป็นทางลาดชัน	4. มาตรการป้องกัน: จัดเตรียมอุปกรณ์ปฐมพยาบาลเบื้องต้น และมีการสาธิตวิธีใช้เครื่องมืออย่างถูกวิธีโดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญก่อนเริ่มลงมือปฏิบัติ

กำหนดการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน

โครงการปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง

วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2569

ณ ศร.ระดับตำบลตะพานหิน อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร

เวลา	กิจกรรม/หลักสูตร	หมายเหตุ
08.30 น. – 09.00 น.	- ลงทะเบียนประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม	- ครูศูนย์การเรียนรู้
09.00 น. – 09.30 น.	- พิธีเปิดกิจกรรมฯ นางสาวบงกช กรรณิการ์ ครูศูนย์การเรียนรู้ กล่าวรายงาน แนะนำประชาสัมพันธ์รายละเอียดและวัตถุประสงค์โครงการ - ทำแบบทดสอบก่อนเรียน	
09.30 น. – 10.30 น.	- วิทยากรบรรยายหัวใจสำคัญ: "ปลูกป่าในใจคน" และหลักการ "ป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง"	- วิทยากร
10.30 น. – 12.00 น.	- การคัดเลือกพันธุ์ไม้ป่า 5 ระดับ และพืชผักพื้นบ้านที่เหมาะสมกับพื้นที่	- วิทยากร
12.00 น. – 13.00 น.	- พักรับประทานอาหารกลางวัน	
13.00 น. – 15.30 น.	- ภาคปฏิบัติ 1. สาธิตการปรุงดินและการขุดหลุมปลูก 2. ลงมือปลูกต้นไม้และพืชผักผสมผสาน 3. การ "ห่มดิน" และดูแลตามแนวทางปาร์กน้ำ - สรุบบทเรียน (AAR): แลกเปลี่ยนสิ่งที่ได้รับจากโครงการ	- วิทยากร
15.30 น. – 16.30 น.	- ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) และประเมินความพึงพอใจ - พิธีปิดกิจกรรม	- ครูศูนย์การเรียนรู้

หมายเหตุ : กำหนดการนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม พักรับประทานอาหารว่าง เวลา 10.30 น. และ 14.-30 น.

หลักสูตรการปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง จำนวน 6 ชั่วโมง

ความเป็นมา

ในสภาวะปัจจุบัน โลกกำลังเผชิญกับวิกฤตการณ์ทางธรรมชาติ ทั้งปัญหาภาวะโลกร้อน (Global Warming) ความแห้งแล้ง และการเสื่อมโทรมของทรัพยากรดินและน้ำ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารและคุณภาพชีวิตของประชาชน การแก้ไขปัญหาที่ยั่งยืนที่สุดมิใช่เพียงการปลูกต้นไม้ลงบนดิน แต่ต้องเริ่มจากการ "ปลูกป่าในใจคน" ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ทรงเน้นย้ำให้สร้างความตระหนักและความรักในทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดขึ้นภายในจิตใจของมนุษย์เสียก่อน เพื่อให้คนเหล่านั้นกลับไปดูแลรักษาป่าด้วยตนเองอย่างยั่งยืน

หลักการ "ปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง" คือการจัดการพื้นที่อย่างชาญฉลาด ประกอบด้วย ไม้ใช้สอย ไม้กินได้ และไม้เศรษฐกิจ ซึ่งให้ประโยชน์ถึง 4 ประการ คือ พอกิน พออยู่ พอใช้ และพอร่มเย็น (ช่วยอนุรักษ์ดินและน้ำ) เป็นการสร้างระบบนิเวศที่เกื้อกูลกันระหว่างมนุษย์และป่า สอดคล้องกับแนวคิด "ป่ารักน้ำ" ที่รักษาความชุ่มชื้นและสร้างแหล่งต้นน้ำลำธาร อันเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนชีวิตและเศรษฐกิจฐานราก

ในสภาวะวิกฤตด้านสิ่งแวดล้อมและความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ การฟื้นฟูที่ยั่งยืนที่สุดคือการสร้างจิตสำนึกจากภายในตามแนวทาง "ปลูกป่าในใจคน" หลักสูตรนี้จึงน้อมนำศาสตร์พระราชานี้ "ป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง" มาเป็นแกนหลักในการสร้างทักษะการดำรงชีวิต พัฒนาสังคมและชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถจัดการทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า ในพื้นที่ของตนเองได้อย่างสมดุล สอดคล้องกับจุดเน้น สกร. ปี 2569 ด้านการเรียนรู้เพื่อสิ่งแวดล้อม

หลักการของหลักสูตร

- เน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและฝึกปฏิบัติ (Active Learning)
- น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นฐานการเรียนรู้
- มุ่งเน้นการพึ่งพาตนเองและการสร้างความมั่นคงทางอาหารในระดับครัวเรือน

จุดมุ่งหมาย

- เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในหลักการปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง
- เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปลูกพืชป่าผสมผสานกับพืชผักสวนครัวในพื้นที่จำกัดได้อย่างถูกต้อง
- เพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าหมาย

ประชาชนทั่วไปและผู้เรียน สกร. ที่สนใจการเกษตรตามศาสตร์พระราชานี้ จำนวน 15 คน

ระยะเวลา

จำนวน 6 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1.	ปลูกป่าในใจคนและศาสตร์พระราชาศาสตร์พระราชาศาสตร์	1. เพื่อให้เข้าใจความหมายและแนวคิดศาสตร์พระราชาศาสตร์	- ความสำคัญของป่ารกน้ำและหลักการป่า 3 อย่างประโยชน์ 4 อย่าง	1. ครูชี้แจงเนื้อหาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2. ครูแจกเอกสารประกอบการเรียนรู้ 3. ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการทำแบบทดสอบก่อน การเรียนรู้	2 ชั่วโมง	4 ชั่วโมง
2.	การวางแผนและคัดเลือกพันธุ์ไม้/ผัก	2. เพื่อให้สามารถเลือกพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่และชั้นความสูง	- การแบ่งป่า 5 ระดับ และการเลือกผักพื้นบ้านสร้างอาหาร	4. วิทยากรบรรยายให้ความรู้กับประชาชน 5. ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการทำแบบทดสอบหลังการเรียนรู้		
3.	เทคนิคการเตรียมดินและปลูกพืชผสมผสาน	3. เพื่อให้มีทักษะการปลูกและการดูแลรักษาพืช	- การปรุงดิน	6. ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการฝึกปฏิบัติและทำแบบประเมินความพึงพอใจ		
4.	การลงมือปลูกและสรุปการเรียนรู้	4. เพื่อให้เกิดทักษะการปฏิบัติจริงและถอดบทเรียน	และการจัดการระบบน้ำเบื้องต้น	7. ครูติดตามผลหลังเสร็จการจัดกิจกรรม		

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการบรรยาย
2. แหล่งเรียนรู้/อินเทอร์เน็ต/เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง
3. วิทยากรผู้เชี่ยวชาญ
4. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การวัดประเมินผล

1. แบบประเมินความพึงพอใจ
2. ประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาอบรมและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. ผ่านการประเมินจากแบบทดสอบหลังเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

หมายเหตุ หน่วยจัดการเรียนรู้สามารถเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม